

Schade

Toen ik een jaar of tien oud was, voetbalde ik met mijn vriendjes op het grasveldje voor onze deur. Langs het veldje stonden auto's geparkeerd en achter het "doel" (gevormd door twee jasjes) stond een oude Mercedes.

Ik had net met een vloeiende beweging Patrick uitgespeeld, schoot op doel en scoorde! Nadat de bal de twee jasjes gepasseerd was, vloog hij nog verder... precies tegen het alleruiterste puntje van de antenne van bovengenoemde Mercedes. De antenne was niet bestand tegen die ontmoeting met een voetbal en brak af.

De eigenaar van de Mercedes rende schreeuwend naar buiten: "Dat heb je expres gedaan!" en hij dreigde mij een pak rammel te verkopen. Voor een wijsneus van tien was ik behoorlijk adrem: "Mijnheer, als dat waar was, dan voetbalde ik niet hier, maar bij Ajax."

De man realiseerde zich dat ik gelijk had, draaide de zich om en liep zonder verder iets te zeggen weer naar binnen. Ik draaide mij ook om, ging naar huis en vertelde het verhaal aan mijn ouders. Nadat die uitgelachen waren, stapte mijn vader naar buiten en liep naar het huis van de Mercedes-rijder om de schade te vergoeden.

Straf heb ik nooit gekregen. Per slot van rekening was het veldje bedoeld om op te spelen en van opzet was geen sprake. (Ik heb het immers niet tot enig team van Ajax geschopt.) Maar de schade is, bij mijn weten, netjes vergoed.

Deze dingen gebeuren niet alleen in de echte wereld. Ze gebeuren ook aan de bridgetafel. Iemand overtreedt, onbedoeld, de spelregels en heeft

daardoor zijn tegenstanders benadeeld. De arbiter komt aan tafel en als de overtreding is geconstateerd, dan moet de arbiter ook vaststellen of die ook schade heeft veroorzaakt.

Voor sommige overtredingen is in de spelregels vastgelegd hoeveel "schadevergoeding" de overtreder moet betalen. Dat geldt bijvoorbeeld voor verzakingen: Afhankelijk van de situatie moet de overtreder 0 tot 2 slagen aan de tegenstanders geven. Alleen in het zeldzame geval dat die schadevergoeding niet afdoende is, moet de arbiter zelf oordelen hoe groot de schade is.

In andere gevallen moet de arbiter zelf de schade beoordelen. Hij kijkt dan wat het meest waarschijnlijke resultaat op het spel geweest zou zijn, als de overtreding niet gebeurd was. Dat wordt dan alsnog het resultaat op het spel.

Het is belangrijk om te begrijpen dat deze scorecorrectie géén straf is voor de overtreder. Hij heeft, door zijn overtreding, bijvoorbeeld onterecht een slag meer gehaald (en de tegenpartij er dus een minder) en de arbiter corrigeert dat door die slag weer terug te geven aan de tegenpartij. Het is dus inderdaad een "schadevergoeding" en geen straf.

Arbiters mógen ook straffen uitdelen, maar meestal zijn ze daar terughoudend mee. Een straf van de arbiter heeft de vorm van aftrek van punten (matchpunten, procenten, IMPen). Zo'n straf kan bovenop de schadevergoeding komen en er kan zelfs straf komen als een overtreding helemaal geen schade heeft opgeleverd (net zoals je best een

bekeuring kunt krijgen voor door rood rijden, als je geen aanrijding veroorzaakt hebt).

Een arbiter kan bijvoorbeeld straffen geven voor:

- Opzettelijke overtredingen waarbij de overtreder duidelijk had moeten weten dat dit niet mocht (èn hij het tòch deed).
- Het onspeelbaar maken van een spel (bijvoorbeeld door kaarten verkeerd terug te steken of door luid na te kaarten zodat de hele zaal weet dat je op spel 12 een schoppenslem kunt maken als je op troefvrouw snijdt).
- Wangedrag aan tafel of tegenover de arbiter.
- Te langzaam spelen.

Er is een duidelijk verschil tussen een scorecorrectie (“schadevergoeding”) en een straf:

De schadevergoeding gaat van de overtreder naar zijn directe tegenstander. Bij een verzaking worden slagen overgedragen aan de tegenstander die de schade geleden heeft.

Een straf gaat nergens naartoe. De punten worden van het totaal van de overtreder afgetrokken en niemand krijgt er punten bij.

Het kan voorkomen dat je het vervelend vindt als een arbiter na een overtreding de tegenpartij een schadevergoeding toewijst. Maar het is belangrijk om te beseffen dat hiermee het onrecht, dat jij de tegenpartij hebt aangedaan, hersteld wordt.

Ook als je de overtreding niet opzettelijk beging, moet de schade vergoed worden, net als bij voetballende jongetjes van tien. Die schadevergoeding is dus nadrukkelijk geen straf.

Geloof mij wanneer ik zeg, dat de tegenpartij echt geen plezier haalt uit zo’n scorecorrectie. We willen immers allemaal gewoon scoren door te kaarten. Niemand wordt lid van een bridgeclub om arbitrale scores binnen te harken. Maar als er een overtreding is, dan is de arbitrale score de beste manier om het al ontstane probleem op te lossen. Uiteraard gaat zo’n arbitrale score, het woord zegt het al, altijd via de arbiter. Die heeft er immers voor geleerd. Roep hem dus gewoon als er iets mis lijkt te gaan.

Wordt ook niet chagrijnig als je per ongeluk de regels overtreedt en de arbiter de score corrigeert. Wees blij dat we op de club arbiters hebben die ervoor kunnen zorgen dat de fout die jij gemaakt hebt, en waar jij verantwoordelijk voor bent, zo rechtvaardig mogelijk hersteld wordt.